

ཚུན་དཔོན་ཡོངས་ཁྱབ་ ལུང་བསྟན་གྲུབ་འགྱུར།

ད་ལྟོ་གོ་གནས་འཆང་སྟེ་ཡོད་མི་ ཚུན་དཔོན་ཡོངས་ཁྱབ་བཞི་པ། ༢༠༢༠

འགོ་སྟོན་ལུང་བསྟན་གྲུབ་འགྱུར་འདི་ པར་དཀར་ཚལ་རྫོང་ཁག་ལས་ཨིན་རུང་ ཁོ་རང་ སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་སྤྱི་ཚེས་༢༤
འི་ཚེ་ ས་གནས་ཐིམ་ཕུག་ ལུང་བསྟན་ཕུག་ལུ་སྟེ་ སྤྱི་འབྲུངས་ལུག་ འགོ་སྟོན་གྱིས་ བཀའ་ལུང་ཤེས་རབ་ཚེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་
ནང་ལས་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྱོལ་བའི་ལུ་ རྒྱ་གར་ མམ་བའི་ལུ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་
གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ ཁྲིམས་གྱི་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྱོལ་ལུག། དེ་གིས་མ་དོ་བར་ འགོ་སྟོན་གྱིས་ ལུ་གེ་ལུ་
ཡོད་པའི་ཨི་རིན་བར་གྱི་ཁྲིམས་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ཡང་ བརྗོད་འཕུལ་རིག་དང་ སློ་རིག་རྒྱ་དངོས་གྱི་ཁྲིམས་ དེ་
ལས་ གསོ་བའི་ཁྲིམས་གཞིའི་རིག་པ་དང་ མི་དམངས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ནང་ལུ་ གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྱོལ་
ལུག།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ལུ་ འགོ་སྟོན་གྱིས་ འབྲུག་ཁྲིམས་ལྷན་སྟེ་ནང་འཇུག་ལུགས་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེ་བསྐྱེད་ ཁོ་རང་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཁྲིམས་ནང་ མཐོ་རིམ་རྫོགས་མའི་ཤེས་ཡོན་སྦྱང་གི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་གྱི་མཁས་རིག་སྟེ་ཚན་དང་པའི་གསལ་ཁར་ཚུད་མི་ མི་དོ་ཅིག་
ཨིན། འགོ་སྟོན་གྱིས་ ཚུན་དཔོན་ཡོངས་ཁྱབ་གྱི་གོ་གནས་ལུ་ བསྐོ་བཞག་མ་གནང་བའི་ཉེ་མ་ ཚེ་མཐོ་ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལུ་
འབད་པོན་སྟེ་ ཕུག་ཕྱིད་ལུ་སྟེ་ ལོ་ངོ་༡༠ འགྲོ་བའི་ལུ་ལུ་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཚེ་མའི་རྩ་ཚན་༢༡ (༡༣) པའི་དགོངས་
དོན་དང་འཁྲིལ་ཉེ་དགོངས་ལུ་འབད་ལུག།

གཞུང་གཡོག་ནང་ཕུག་ཕྱིད་ལུ་ཡོད་པའི་རྩེ་

༡༽ སྤྱི་ཚེས་༡/༢/༡༩༩༥ ལས་ སྤྱི་ཚེས་༢༢/༢/༡༩༩༥ ཚུན་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ནང་ ཁྲིམས་དོན་འགོ་དཔོན་
སློབ་སྦྱང་པ་སྟེ་བཞུགས་ལུག།

༢༽ སྤྱི་ཚེས་༡༥/༣/༡༩༩༥ ལས་ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ སྤྱི་ཟླ་༥ པ་ཚུན་ ཐིམ་ཕུག་རྫོང་ཁག་ཁྲིམས་འདུན་ལུ་ ཚུན་འཛིན་
འགོ་དཔོན་སྟེ་བཞུགས་ལུག།

༣༽ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ཚུན་ འོང་འབབ་དང་ཅད་མ་ལས་ཁྲུངས་ནང་ དངོས་འབྲེལ་ཁྲུལ་འབབ་
དང་བརྒྱུད་པའི་ཁྲུལ་འབབ་བཅའ་ཡིག་དང་ སྤྱིགས་གཞི་ཟིན་འགོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ རྒྱབས་གཡོག་སྟེ་བསྐོ་བཞག་འབད་
ལུག།

༤༽ སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ སྤྱི་ཟླ་༤ པ་ ལས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལུ་མུ་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ རྒྱལ་གཞུང་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་ ཁྲིམས་སྡེ་དང་དྲང་ཁྲིམས་ལས་སྡེའི་ལེགས་བཅོས་ཚུ་ ལྷོ་རྟོག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་སྡེ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཅུག།

༥༽ སྤྱི་ཚེས་༡༤/༡/༢༠༠༢ ལུ་ ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ནང་ ཉེ་མ་ལས་འཆང་སྟེ་ཡོད་པའི་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་སྡེ་ རབ་འབྱམས་ཀྱི་གོ་གནས་ལུ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཅུག།

༦༽ སྤྱི་ཚེས་༧/༢/༢༠༠༢ ལུ་ སྤུན་ཚོགས་གྲིང་དྲུང་ཁག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སའི་ དྲང་དཔོན་སྡེ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞུགས་ཅུག།

༧༽ སྤྱི་ཚེས་༢༧/༢/༢༠༠༣ ལུ་ རྒྱལ་རྫོང་ཁག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སའི་ དྲང་དཔོན་ལུ་ གོ་གནས་ཡར་སེང་གནང་ཡོད་རུང་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞུགས་ཅུག།

༨༽ སྤྱི་ཚེས་༢༧/༢/༢༠༠༤ ལུ་ རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ལས་ བསམ་མེ་རྫོང་ཁག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སའི་དྲང་དཔོན་སྡེ་ གནས་སོར་བཏང་ཡོད་རུང་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞུགས་ཅུག།

༩༽ སྤྱི་ཚེས་༤/༣/༢༠༠༤ ལས་ སྤྱི་ཚེས་༡༢/༤/༢༠༡༠ ལུ་མུ་ བསམ་མེ་ཁྲིམས་འདུན་ལས་ སྤུན་རྫོང་ཁག་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སའི་དྲང་དཔོན་སྡེ་ གནས་སོར་བཏང་ཡོད་རུང་ ལས་འགུལ་མདོ་ཚེན་གྱི་གོ་གནས་ལུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་བཞུགས་ཅུག།

༡༠༽ སྤྱི་ཚེས་༡༤/༧/༢༠༠༤ ལས་ སྤྱི་ཚེས་༢༡/༡༢/༢༠༠༤ ལུ་མུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ལུ་ འབྲུག་གི་ཙུ་ཁྲིམས་ཚེན་མོ་འདི་ མ་བཅུ་མ་པའི་ཉེ་མ་ལས་ བསྐྱར་འགྲུངས་འབད་བཞག་ཡོད་པའི་ མཐོ་གཞུགས་ཚན་གྱི་ཚོུད་གཞི་ཐོག་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཞིབ་འཚོལ་ དེ་ལས་ གཏིང་ཟབ་ཆེ་བའི་དཔུད་ཞིབ་སྤྲོད་ལུ་འདོད་ལུ་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ ཡིག་ཚང་ལས་གནང་བའི་གནས་སོར་བཏང་རྒྱ་ལྷོ་ དམིགས་བསལ་ཁྲིམས་དོན་ལས་ཚོགས་ནང་ འཐུས་མི་དྲང་དཔོན་བཞུགས་ཁར་ རྒྱལ་པོའི་གཞི་མ་དཔོན་ཡིག་ཚང་ནང་ སྐབས་གཞུགས་སྡེ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཅུག།

༡༡༽ དེ་གི་ལུ་ལས་ ཆེ་མཐོ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལུ་ དྲང་དཔོན་སྡེ་ བསྐོ་བཞག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱལ་པོའི་གོ་སྐོས་འབྲུལ་གོ་སྐོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ལྷོ་ལེ་གསལ་ཁར་ བསྐོ་བཞག་གནང་ཅུག།

༤༽ འབྲུག་གི་དྲང་ཁྲིམས་ལྟན་སྲིད་དོན་ལས་ སློན་འགྲོའི་ཐབས་བྱས་ཡིག་ཆ་ ༼ ༢༠༠༤ ༽ ནང་ བརྟན་དོན་འཇུག་
རིག་གི་ཐབས་བྱས་ཡིག་ཆ་ ཆ་ཚང་ཅིག་ ཟིན་འགོད་བཏབ་གནང་ཅུག།

༥༽ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྲིད་དོན་ལུ་ ཐབས་བྱས་ཡིག་ཆ་དང་ རང་སླིག་སྦྱོང་བརྟན་ལག་དེབ་
ཟིན་འགོད་བཏབ་གནང་ཅུག ལུལ་ལས་ མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ ཨ་ཞེ་བསོད་ནམས་བདེ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་
འཛིགས་མེད་སེལ་དབང་ཕྱུག་ཁྲིམས་དོན་སློབ་གྲིའི་དོན་ལུ་ སྦྱོང་ཚན་བཀོད་སླིག་གི་འཇུག་མིའི་གྲས་ཁར་ འཇུག་མི་
ཅིག་སྟེ་བསྟོན་བཞག་གནང་ཅུག དེམ་ཚད་ འབྲུག་གི་ཕ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་འདི་ ཐབས་ཀའི་ཐོག་ལུ་ རིམ་སྟེ་བཀོད་མིའི་
ཚོགས་ཚུང་གཙོ་བོའི་འཇུག་མི་སྟེ་ཡང་ཕྱག་ལུ་ཅུག།

༦༽ དུ་ཨེ་སི་ཨེ་ ཨེ་སི་ཤེན་པོ་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ སྟེ་ཚན་ཅིག་ཨིན་མི་ འབྲུག་ཁྲིམས་དོན་དང་སྲིད་
བྱས་ལས་འགྲུལ་གྱིས་ “འབྲུག་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དོན་སློབ་ གྲྭ་གསལ་བམ་། པ་” ཟེར་མི་ཅིག་གིས་ཡོད་མི་འདི་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་འཛིན་ཁྲིམས་དོན་ལས་འགྲུལ་གྱི་འོག་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ་སྟེ་ཚན་གྱི་འཇུག་མི་སྟེ་ཕྱག་ལུ་
ཅུག།

༧༽ སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ ལས་ ༢༠༡༠ ཚུན་ འབྲུག་བརྟན་བརྐྱད་དང་དམངས་གཙོའི་ལྟེ་བའི་ མདོ་ཆེན་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་
འཇུག་མི་སྟེ་ཕྱག་ལུ་བའི་ཁར་ དེ་ནང་གི་ བཅའ་ཡིག་ཟིན་འགོད་བཏབ་གནང་ཅུག།

༨༽ ཁྲིམས་སྲིད་ཕྱག་འགན་གྱིས་མ་ཚད་པར་ ལོ་ངོ་དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ དྲང་ཁྲིམས་ལྟན་སྲིད་ལས་འགྲུལ་མདོ་ཆེན་
གྱི་ལྟན་ཐབས་གོ་གནས་ཡང་འཆང་ཡོད་པ་དང་ དྲང་ཁྲིམས་ལྟན་སྲིད་ ཁྲིམས་སྲིད་ལེགས་སྦྱར་དང་ གཞི་རྟེན་གོང་
འཕེལ་ མི་སྟོབས་སྦྱོགས་སྐྱབ་གོང་འཕེལ་ སློག་ཐོག་དྲང་ཁྲིམས་དང་འགག་སྲིད་ལས་བྱེད་པ་གི་ཁྱད་རིག་གོང་
འཕེལ་དང་ སྦྱོང་བརྟན་གྱི་གོ་སྐབས་ ཚུད་གཞི་འཛིན་སྦྱོང་རིམ་ལུགས་དང་ ཚུད་གཞི་བརྟན་དོན་རིམ་ལུགས་བཅས་
ཁྲིམས་ཀྱི་རིམ་ལུགས་ལས་འགྲུལ་ཚུ་ བསྐྱར་སྦྱོང་མཛད་གནང་ཅུག།

༩༽ སྤྱི་ཚེས་༡༢/༤/༢༠༡༤ ལས་ སྤྱི་ཚེས་༡༣/༤/༢༠༡༤ ཚུན་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་མཐུན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་
ཁྲིམས་དོན་ལེ་སྤུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཨའི་ཤི་ཨེ་ཨི་གིས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ “ནེ་སྤུལ་ལུ་ ཕ་ཁྲིམས་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་
དོན་ལུ་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡེན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་བརྟེན་མོར་” ཟེར་བའི་བརྗོད་དོན་ཐོག་ལུ་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡ་ལུང་ཕྱོགས་ནང་ལས་ ཕ་
ཁྲིམས་མཁས་མཚོག་ཅིག་སྟེ་ འབྲུག་གི་ངོ་ཚབ་མཛད་ཡོད་པ་བཞིན་ “ཕ་ཁྲིམས་གཞི་བཙུགས་ཅིག་ གཞུང་སྦྱོང་དབྱེ་བ་”

ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ བེ་སྤུལ་གྱི་ཚ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་འདུས་ཚོགས་ལུ་ ག་བསྐྱར་གསལ་ལུ་དང་ཡིག་
ཐོག་བསམ་འཆར་ཚུ་སྤུལ་ལུག

༡༠༽ རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་བསྐྱར་ཞིབ་ལས་ཚོགས་ནང་ འབྲུས་མི་བདུན་གྱི་ཁྲི་འཛིན་འོག་མ་སྟེ་ཕྱག་ལུ་ལུག དེ་
ཡང་ ཁྲིམས་གྱི་དགོངས་དོན་རྒྱབ་འགལ་དང་བསྐྱར་དོན་ ཁྲིམས་ཚུ་ཚ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་འབྲེལ་མཐུན་
དང་བསྐྱེད་འབད་ནི་ ལུ་མེད་དང་དགོས་མཁོ་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཚུ་ངོས་འཛིན་དང་ཅེས་གཏན་བཟོ་ནི་ དེ་ལས་
ཁྲིམས་གྱི་རིང་ལུགས་སྤོང་སྤོང་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ཁྲིམས་གསར་པ་ཆ་འཛོག་དང་ བྱ་བའི་གནད་སྲོལ་ཚུ་འབྲི་སྟོན་འབད་
ནི་ཚུ་ནང་ བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་ཕྱག་འགན་ཚུ་བསྐྱམས་ལུག སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ སྤྱི་ཟླ་༡ པའི་ནང་ལུ་ ལས་ཚོགས་འདི་གིས་
གཞུང་ལུ་ འོག་གངས་༡༥༠ འབད་མི་ རྒྱབ་སྟོན་ཅིག་སྤུལ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ ད་ལྟོ་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལུ་ པའི་
གཞུང་གིས་ ཚུད་བསྐྱར་འབད་བའི་བསྐྱར་ར་ཡོད།

ཞིབ་འཚོལ་ དཔེ་བསྐྱུན་དང་ ཁྲིམས་དོན་ཁྲབ་སྲུལ་

༡༽ དྲགོས་ཀྱིས་ ཁྲིམས་སྲུལ་སྲུལ་ཚན་ནང་ ཕྱག་ལུ་གནད་སྟེ་ ལོ་ངོ་༢༥ བཞུགས་པའི་རིང་ ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་འཚོལ་
དང་ཚུམ་སྒྲིག་ལེ་ལུ་ཅིག་མཛད་ཡོད་པའི་ཁར་ ཀེ་དེ་བ་གསུམ་དཔར་བསྐྱུན་འབད་ལུག དེ་ཡང་ ༡༽ དར་གྱི་མདུད་
མོད་གཞུགས། (Parasol of Silken Knot (2005) ལ༽ འབྲུག་གི་ཉེས་ལས་ཏང་ཁྲིམས་ཉེས་ཚུལ་
བྱ་བའི་གནད་སྲོལ་གྱི་ལག་དེབ་དང། (A Handbook on Criminal Procedure (2006) ག༽
ཕྱི་བས་བརྒྱུད་འཁོར་ལོེ་ འབྲུག་ལུ་ ཚོས་རྒྱལ་འབྲུང་རབས་དང་ ཚ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་སྲུལ་རང་དབང་
གི་མངོན་ཏྲོགས། (The Wheel of Laws: An insight into the origin of Buddhist
Kingship, Constitution, and Judicial independence in Bhutan (2016)

༢༽ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ སྤྱི་ཟླ་༡༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་༡༡ ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་སྟོན་གྱི་ཉིན་མ་བརྗེ་སྤུང་
དང་འབྲེལ་ ཚུམ་སྒྲིག་དང་དཔེ་བསྐྱུན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ དཔར་བསྐྱུན་འབད་ཡོད་པའི་ཀེ་དེ་བ་ “རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱལ་པོའི་གོང་འཕེལ་སྤུགས་འཆར་ - མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ལུ་གུས་བཏུད་” (A
King’s Vision of Development for His Country and its People- A Tribute
to His Majesty the Fourth Druk Gyalpo) ཟེར་མི་འདི་ནང་ “ཏང་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་དོན་
གཞུགས་སྟེ་” ཟེར་བའི་དོན་ཚན་ཅིག་ཚུམ་སྒྲིག་མཛད་གནད་ལུག

༣༽ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལུ་ ཀུན་གསལ་རང་སྐྱོང་ལས་འཛིན་གྱིས་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁྲིམས་མཚོག་ གསེར་ཁྲིམས་འཕེབས་ཏེ་ མི་ལོ་༡༠ འཁོར་བའི་དུས་སྟོན་བཅི་སྲུང་གི་དོན་ལུ་ དཔར་བསྐྱུན་འབད་ཡོད་པའི་ཀི་དེབ་ “གསེར་ཁྲིམས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག” (A Decade on the Golden Throne) ཅན་ལུ་ “མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་མངའ་འོག་ལུ་དྲང་ཁྲིམས” (Judiciary under His Majesty’s 10 years Reign) ཟེར་བའི་ལེ་ལུ་ གཅིག་བརྩམས་གནང་ལུག

༤༽ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་དོན་གཙུག་སྡེའི་འགོ་འདྲེན་འོག་ལུ་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུམ་བུ་མེད་པའི་ ཅན་པའི་ཁྲིམས་གཞིའི་རིག་པ་ དེ་ལས་ ཚ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་ཚུ་ དཔལ་འབྲུག་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་བའི་དུས་དེབ་དང་ འབྲུག་ཁྲིམས་དོན་བསྐྱར་ཞིབ་གི་གསར་ཤོག་བརྩམ་མའི་ རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་གནས་ཁག་སོ་སོར་ནང་ལས་པར་ རྩལ་སྤེལ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་བཅུད་དོན་ཚུ་ ཀུན་གསལ་གསར་ཤོག་ནང་ཡང་ དཔེ་བསྐྱུན་མཛོད་གནང་ལུག

༥༽ ལྷོ་ཨ་ཤི་ཡེན་གྱི་གསར་ཤོག་ནང་ལུ་ “འབྲུག་གི་ཚ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་གཞི་བཙུགས་གི་སྤྱིར་བཏང་བསམ་འཆར་” དང་ “འབྲུག་ལུ་ཁྲིམས་གི་གོ་བ་བརྗེས་ཏེ་ ཁྲིམས་དང་དབང་ཆ” ཟེར་བའི་ཐོག་ལུ་ ཚུམ་བུ་མེད་པའི་བསྐྱུན་མཛོད་ གནང་ལུག

༦༽ གོང་འཁོད་དཔེ་བསྐྱུན་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ གཞན་ཡང་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་གནས་ཚད་གི་གྲོས་གནས་ནང་ ལུ་ ཚ་ཁྲིམས་གི་འབྲུག་གཞི་ལུ་ འབྲུག་གི་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་སྤྲོད་གཞི་ ཁྲིམས་སྡེ་དང་ཁྲིམས་བཅོའི་བསྐྱར་ཞིབ་ འགོ་བ་མའི་དབང་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་མཉམ་གཞི་དོན་ རྒྱལ་སྤྱི་དུག་ཐོག་དབང་བཅོའ་དང་འབྲེལ་བའི་ གནང་དོན་ ཨ་ལོ་དང་ཨ་མ་སྤྱི་དྲང་ཁྲིམས་ ཁྲིམས་བཅོའ་དང་བརྗེས་ཏེ་ འབྲུག་གི་གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་ འཁོན་འདུམ་དང་ ཞི་བའི་མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་གི་དོན་ཚན་ཐོག་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་གསལ་ལུ་མཛོད་ གནང་ལུག

༧༽ དྲགོས་གྱིས་ བཀང་ལུང་ཤེས་རབ་ཚེ་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷན་དང་སྤྲུག་ཚེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷན་ དེ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་སྤྲོད་གཞི་ ཡོངས་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་ལས་ ཉེས་ཅན་ཚོད་བཤེར་ནང་ སློན་རབས་གི་གཞི་གནས་དང་ནང་པའི་ཤུན་ལུགས་བཅས་ དམངས་གཙོའི་གཞུང་ལས་

འགོ་བཅུགས་ཏེ་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཚུན་གྱི་ ཁྲིམས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད་ཁར་ བརྒྱུད་ཐོག་ལེགས་སྦྱར་བ་སྟེ་
བཞུགས་ལུགས་

༤༽ དྲུག་ཀྱིས་ འདས་པའི་ལོ་ནང་ རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྟེ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་རྗེས་མའི་
ཤེས་ཡོན་སྦྱང་མི་ཚུ་ལུ་ ལས་སྡེ་ཁྲིམས་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ཀྱི་ཁྲིམས་
དང་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགེལ་ཁྲིམས་དེ་བའི་སྐོར་ལས་ སློབ་སྟོན་མཛད་གནང་ལུགས་

༥༽ དེ་ལས་ སྤྱི་ཚེས་༢༤/༤/༢༠༡༧ ལས་ སྤྱི་ཚེས་༢༤/༤/༢༠༡༧ ཚུན་ འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྟོན་སྦྱང་སྟེ་ཁང་ཚད་
འཛིན་ནང་སྟེ་ ཁྲིམས་ཚུན་དང་ས་གནས་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ལུ་ “འབྲུག་གི་གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཁོན་
འདུམ་དང་འཁོན་འགྲིག་ཅེ་ བྱང་འགྲིག་རིག་ཅུལ་” ཐོག་ལུ་ བྱང་འགྲིག་སྦྱོང་བཅར་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་གནང་
ལུགས་

༦༽ གནམ་ཡང་ དྲུག་ཀྱིས་ མི་དམངས་ལུ་ ཁྲིམས་མཐུན་བཅད་དོན་གོ་བཅད་སྟེ་ལ་ཞི་ནང་ལུ་ ཁྲིམས་སྡེ་འོ་ཚབ་
འགོ་དཔོན་ཅིག་སྟེ་ཕྱག་ལུ་ལུགས་ དོ་རུང་ ཁོ་གིས་ འབྲུག་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལས་འཛིན་དང་སྐྱུ་གཟུགས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལས་
ནང་ལུ་ རྒྱུ་བསྐྱེད་ལས་རིམ་འགོ་འདྲེན་འཐབ་གནང་ཡོད་པ་དང་ དེ་ནང་ བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ རྒྱ་ལི་ཚོད་དང་ཉེས་
ཚུན་བྱ་བའི་གནད་སྟོན་ཀྱི་ཁྲིམས་དེ་བའི་ བཅས་པའི་ཁྲིམས་ རྒྱ་ཁྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོ་ ས་ཆའི་བཅའ་ཁྲིམས་ སྐལ་
བགོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ གཉེན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་ རྒྱ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་རྩ་ཆོན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཁ་
གསལ་དང་ འབྲུག་ལུ་རྩ་ཁྲིམས་གཞི་བཅུགས་ཀྱི་འབྲུང་རབས་བཅས་ རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ་དང་ དམངས་གཙོའི་
གཞུང་ དེ་ལས་ ཁྲིམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་གསུང་གོས་ཚུ་གནང་ལུགས་ དྲུག་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལས་ ༢༠༡༥
ཚུན་ སྐྱུ་གཟུགས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་སྟོན་བཀོད་ཚོགས་སྟེ་ཕྱག་ལུ་ལུགས་

གཟེངས་བསྟོད་ཀྱི་ཐོ་

༡༽ མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་དངུལ་གྱི་ཉུགས་མ། ༢༠༠༤

༢༽ ཁྲིམས་སྟེ་ནང་ ཕྱག་ལུ་གནང་སྟེ་ ལོ་ངོ་༡༠ དང་༢༠ སོང་ཡོད་པའི་ཟངས་ཀྱི་ཉུགས་མ་དང་དངུལ་གྱི་ཉུགས་
མ།

༣ ། རྒྱ་གར་མཁ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ནང་ལས་ རྒྱ་འཕགས་སློབ་ཕྲུག་བགྲུས་པ་གི་ཉལ་མ་ལ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
སྤྱི་ཟླ་ ༣ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༡ ལུ།

- ཚུད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲབ་གྱི་ཚུད་ཡོན་ཐོ་ཕབ་ལེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ **རྒྱ་ལུ་** ཞེབས།